

ПАТРІОТИЗМ ЯК ЧИННИК ПАТРІОТИЧНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

Актуальність теми дослідження. Масштабні демократичні перетворення в сучасній Україні зумовлюють необхідність пошуку форм політичної участі, які можуть створити сприятливі умови для встановлення консолідованої демократії та якнайповніше забезпечити реалізацію прав і свобод громадян. Зміна динаміки політичної участі у сучасних політичних науках традиційно фіксується на рівні владних установ або на рівні формальних політичних суб'єктів. Отже, процеси утвердження патріотизму як політичного явища є важливими як з точки зору сучасних політологічних досліджень, так і розвитку вітчизняної політичної практики.

Метою дослідження є дослідження патріотизму як чинника політичної трансформації сучасної України.

Завдання дослідження. обґрунтувати теоретичні засади дослідження сучасного патріотизму в рамках політичних трансформацій в Україні; визначити вплив патріотизму в контексті трансформації процесів політичної участі в Україні; встановити зміст патріотичної політичної ідентичності як основи консолідації демократичних політичних інститутів в Україні.

Об'єктом дослідження є політична трансформація в сучасній Україні.

Предметом дослідження є патріотизм як чинник політичної трансформації сучасної України.

Патріотизм як інтегруюча основа відродження духовних цінностей суспільства є стабілізуючим чинником національної та громадянської злагоди у незалежній українській державі. пошук консолідуючих чинників нації дозволить подолати серйозне розшарування українського суспільства щодо вирішення національних та суспільних питань.

Інтеграція сучасного українського суспільства на тлі процесів демократичної трансформації не виглядає цілеспрямованим процесом. На відміну від країн Центральної та Східної Європи, в Україні відсутній чіткий план та стратегія демократичних перетворень.

Значна частина населення України народилася і зростала в державі, якої вже не існує – в Радянському Союзі. Це зумовлює особливості політичної соціалізації старшого покоління, яке, у свою чергу, впливає на соціалізацію молоді. В демократичній країні тотального контролю за процесом соціалізації з боку держави хоча й немає, однак це не означає, що вона не бере участі в цьому процесі. Демократичні держави використовують різні засоби впливу на свідомість громадян. Вплив може бути прямим і опосередкованим. Виховує патріотизм і переконує громадян країни в тому, що вони живуть у найкращій країні, не тільки пропаганда, але й добробут, гідні умови життя, захищеність прав і свобод. Хоча політична соціалізація і відбувається протягом всього життя людини, однак в дорослому віці вона має свої особливості, які суб'єкти соціалізації мають враховувати. Сформовані раніше уявлення, стереотипи заважають сприйняттю нових цінностей, правил, ролей. Тому проблема патріотичного виховання тісно пов'язується з проблемою інформаційної безпеки. Нині будь-яка країна зустрічається з труднощами забезпечення контролю за інформацією, що надходить ззовні. Це змушує держави створювати концепції інформаційної безпеки. Роль патріотизму в забезпеченні національної безпеки зростає.

Патріотизм у сучасній Україні став основою для розгортання явищ волонтерського руху, самоорганізації громадян, підвищення рівня їх свідомості та політичної участі, самореалізації прав та свобод громадян. Водночас консолідація політичних сил, які виступають під патріотичними гаслами, досі не відбулася. Звідси можна передбачати можливість, коли стихійні неконсолідовані патріотичні настрої можуть бути використані позасистемними політичними силами або здобути підтримку зацікавлених іноземних держав. Запорукою вільного висування політичних вимог в Україні є функціонування вільних засобів масової інформації та проактивна позиція громадян і висока політико-правова кваліфікація інститутів управління.

Висновок: Особливостями патріотизму в Україні як державі постсоціалістичного, типу полягають у закріпленні політичних практик сталої демократії у політичному процесі. Патріотизм як чинник подолання етатизму проявив себе у багатьох пострадянських країнах, зокрема Балтії, Грузії.

Патріотизм як чинник політичного об'єднання громадян знижує вплив на політичний процес негативних особливостей етнічної свідомості та конфесійних розбіжностей. Патріотизм стає концептуальним та програмним простором настанов, які дозволяють не лише переконувати громадян долучитися до політичної участі на ідеологічних засадах, а й вирішувати свої соціальні питання, пов'язуючи їх з розвитком державності та перспективами успішності України.

Список використаних джерел

1. Патріотизм . Енциклопедія політичної думки [Електронний ресурс]. URL: <http://slovopedia.org.ua/40/53407/261250.html>.
2. Ясєв Г. Державна програма патріотичного виховання населення. URL: lib.chdu.edu.ua/pdf/ukrpolituk/6/33.pdf.
3. Чупрій Л. В. Патріотичне виховання в Україні: стан і перспективи. URL:http://sd.net.ua/2009/11/05/patrotichne_vikhovannja_v_ukran_ctan_perspektivi.html
4. Філатов Б. А. Патріотизм в умовах сучасних політичних трансформацій: зарубіжний та український досвід. Дніпро: Ліра, 2020. 375 с.